การสำรวจเชื้อดื้อยาต้านจุลชีพในเนื้อสัตว์หมักพร้อมปรุงสำหรับอาหารปิ้งย่างและชาบู Survey of antimicrobial resistance bacteria isolated from marinated meat for BBQ and shabu

นพรัตน์ ศรีมาก* ภัทราภรณ์ ศรีไหม พรชนก เมืองพรหม กฤตานน จำปาแพง ปัทมา แดงชาติ

Nopparat Srimark*, Patraporn Srimai, Pornchanok Mueangporm, Krittanon Jampapaeng, Pattama Daengchart สำนักคุณภาพและความปลอดภัยอาหาร กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ Bureau of Quality and Safety of Food, Department of Medical Sciences

บทคัดย่อ

การดื้อยาต้านจุลชีพเป็นปัญหาสำคัญต่อการสาธารณสุข ทั้งระดับประเทศและระดับโลก กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ได้ เก็บตัวอย่างเนื้อสัตว์หมักพร้อมปรุงสำหรับอาหารปิ้งย่างและชาบู ในปี 2564 จำนวน 150 ตัวอย่างจากแหล่งจำหน่าย ตลาดสด และชุปเปอร์มาร์เก็ตใน 22 จังหวัด จาก 5 ภาค วัตถุประสงค์เพื่อเฝ้าระวังและแจ้งเตือนภัยผู้บริโภค โดยตรวจหาการปนเปื้อนเชื้อ แบคทีเรีย 5 ชนิด พบปนเปื้อน 135 ตัวอย่าง (ร้อยละ 90.0) โดยพบ E. coli มากที่สุด 113 ตัวอย่าง (ร้อยละ 75.3) รองลงมาคือ E. faecalis, Salmonella spp., S. aureus และ E. faecium จำนวน 79, 73, 69 และ 21 ตัวอย่าง (ร้อยละ 52.7, 48.7, 46.0 และ 14.0) ตามลำดับ เพื่อนำมาทดสอบความไวของเชื้อต่อยาต้านจุลชีพ ด้วยเครื่อง BD Phoenix™ M50 พบตัวอย่างปนเปื้อนเชื้อดื้อ ยา จำนวน 126 ตัวอย่าง (ร้อยละ 93.3) โดยเชื้อ E. coli และ Salmonella spp. ดื้อ Ampicillin มากที่สุด ร้อยละ 71.7 และ 69.1 ตามลำดับ เชื้อ E. faecalis พบว่าดื้อต่อยา Ciprofloxacin มากที่สุด ร้อยละ 39.2 เชื้อ E. faecium พบว่าดื้อต่อยา Erythromycin มากที่สุด ร้อยละ 42.9 และ S. aureus ดื้อ Penicillin มาก ที่สุดร้อยละ 72.5 นอกจากนี้จากตัวอย่างเชื้อปนเปื้อน ที่แยกได้ยังพบ เชื้อดื้อยาแบบ ESBL (Extended Spectrum Beta-Lactamase) ร้อยละ 2.4 และพบเชื้อ MRSA (Methicillinresistant Staphylococcus aureus) ร้อยละ 10.1 และยังพบการดื้อยา Colistin ซึ่งเป็นยาหาร ซึ่งจะทำให้ยากต่อการรักษา เมื่อเกิด การเจ็บป่วยจากการติดเชื้อ ดังนั้นควรรับประทานอาหารที่ปรุงสุกทั่วถึง เพื่อลดโอกาสได้รับเชื้อดื้อยาต้านจุลชีพ คำสำคัญ: เชื้อดื้อยาต้านจุลชีพ เชื้อสัดวันทักพร้อมปรุง, ปั้งย่าง ชาบ

Abstract

Antimicrobial resistance (AMR) is a serious global public health concern and requires urgent action. In 2021, Department of medical science was investigated marinated meats (n = 150), the main ingredient in BBQ and Shabu from retail (fresh market and supermarket), for isolation of 5 bacterial species. This study was aim to monitor and consumer warning and the results revealed that 135 samples (90.0%) showed bacterial contamination. *Escherichia coli* was the most common bacteria found in 113 samples (75.3%), followed by *Enterococcus faecalis*, *Salmonella* spp., *Staphylococcus aureus* and *Enterococcus faecium* with samples of 79 (52.7%), 73 (48.7%), 69 (46.0%) and 21 (14.0%), respectively. Each sample will collected one isolate of each bacterial species to performed antimicrobial susceptibility test by BD PhoenixTM M50. Among contamination, 126 samples (98.3%) carried AMR bacteria and the highest rate of resistance were in *E. coli* and *Salmonella* spp. to Ampicillin (71.7% and 69.1% respectively), *E. faecalis* to Ciprofloxacin (39.2%), *E. faecium* to Erythromycin (42.9%) and *S. aureus* to Penicillin (72.5%). In additional, either ESBL (Extended Spectrum Beta-Lactamase) enzyme (2.4%) or MRSA (Methicillin-resistant *Staphylococcus aureus*) (10.1%) were also detected. Moreover, some bacterial isolates were resist to colistin; the last resort antibiotic (3.4%). Our findings suggest that marinated meat could be an important source for transmission of AMR bacteria to human. Therefore, the consumers should carefully to consume food with good sanitary practice.

Key words: Antimicrobial resistance bacteria, Marinated meat, BBQ Shabu

Corresponding author: Nopparat.s@dmsc.mail.go.th